

Handläggare
Björn Dahlberg
08-508 265 72**Till**
Exploateringsnämnden
2016-09-22

Strategi för Fossilbränslefritt Stockholm 2040. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Remissen besvaras med kontorets tjänsteutlåtande.
2. Exploateringsnämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Håkan Falk
FörvaltningschefAnn-Charlotte Bergqvist
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade i samband med budget 2015 att Stockholm ska vara en fossilbränslefri stad år 2040. Kommunstyrelsen uppdrogs att tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram en färdplan och en strategi för att nå målet samt att utsläppen ska minska till högst 2,3 ton koldioxidekvivalenter per invånare år 2020.

Förslaget till strategi är uppdelad i tre av miljöprogrammets målområden – hållbar energianvändning, miljöanpassade transporter och resurseffektiva kretslopp. I strategin har utmaningar och nödvändiga insatser identifierats och fördelats utifrån ett genomförandeansvar.

Exploateringskontoret ställer sig positivt till att staden utifrån miljöprogrammets mål om ett fossilbränslefritt Stockholm år 2040 tar fram en strategi för hur staden ska nå dit.

Exploateringskontoret
Administrativa avdelningenFleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 265 72
Växel 08-508 276 00
bjorn.dahlberg@stockholm.se
exploateringskontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se/exploateringskontoret

Remissen

Kommunfullmäktige beslutade i samband med budget 2015 att Stockholm ska vara en fossilbränslefri stad år 2040.

Kommunfullmäktige beslutade även att utsläppen ska minska till högst 2,3 ton koldioxidekvivalenter (CO₂e) per invånare år 2020. Kommunstyrelsen uppdrogs att tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram en strategi för att nå klimatmålet om högst 2,3 ton CO₂e år 2020 samt en färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040. Dessa två uppdrag presenteras gemensamt i kommunstyrelsens nu remitterade förslag till Strategi för att fossilbränslefritt Stockholm 2040.

Strategin ska utgöra riktlinje för de klimatrelaterade målen i stadens miljöprogram 2016-2019 och för det satta målet om fossilbränslefritt Stockholm 2040. Strategin utgår ifrån den nu rådande fossilbränsleanvändningen och avhandlar sektorsvis trender, prognoser och potential för måluppfyllelse till 2040 samt för delmålet 2020. I strategin ingår även ytterligare ett delmål gällande att staden som organisation ska vara fossilbränslefri 2030.

Insatserna för delmålet till 2020 är av mer åtgärdsinriktad karaktär medan insatserna för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040 är mer strategiska och utgörs delvis av ett stort antal strategiskt viktiga utmaningar som till stor del ligger utanför stadens rådighet. Detta gör att staden behöver bemöta och bereda underlag för detta utifrån ett bredare angreppssätt.

Strategin utgörs i huvudsak av miljöprogrammets tre målområden – hållbar energianvändning, miljöanpassade transporter och resurseffektiva kretslopp. I strategin har utmaningar och nödvändiga insatser identifierats och fördelats utifrån ett genomförandeansvar. Genom beslut av den föreslagna strategin ges utpekade nämnder och bolagsstyrelser ett särskilt ansvar att fastställa, genomföra och följa upp olika prioriterade insatser. Som en del i ansvaret ingår att analysera vilka åtgärder som är mest kostnadseffektiva för staden.

Utöver de insatser som samtliga nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för är exploateringsnämnden särskilt ansvariga för följande insatser:

- Staden bistår Fortum värme i dess arbete med Öppen fjärrvärme genom att utreda möjligheterna till ytterligare

anslutningar. Utredningen med förslag till åtgärder ska vara färdig för beslut senast år 2017.

- Staden ska vidta åtgärder för att säkerställa krav på att energianvändningen i nyproducerade byggnader på av staden anvisad mark ska vara högst 55 kWh/m² Atemp med sikte mot 45 kWh/m² Atemp som sammantaget reducerar utsläppen med minst 25 000 ton CO₂e.
- Staden tar fram en handlingsplan för användande av fossilbränslefria arbetsmaskiner. Utredningen med förslag till åtgärder ska vara färdig för beslut senast år 2017.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet till bland annat exploateringsnämnden för yttrande senast den 26 september 2016 vilket innebär att det måste justeras omedelbart. Ärendet har beretts av den administrativa avdelningen i samråd med avdelningen för miljö och teknik.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret ställer sig positivt till att staden utifrån miljöprogrammets mål om ett fossilbränslefritt Stockholm år 2014 tar fram en strategi för hur staden ska nå dit. Strategin innefattar tre hållpunkter – mål gällande utsläpp CO₂e per invånare år 2020, mål gällande att staden ska vara en fossilbränslefri organisation år 2030 samt mål gällande ett fossilbränslefritt Stockholm år 2040.

I den föreslagna strategin finns tydliga och konsekventa beskrivningar av de insatser som föreslås för att nå ett fossilbränslefritt Stockholm år 2040 samt för den handlingsplan som ska tas fram för att den egna organisationen ska vara fossilbränslefri år 2030. Exploateringskontoret anser dock att beskrivningarna gällande de insatser för målet satt till år 2020 är otydliga då en del av de insatser som är kopplade till år 2040 upplevs avse insatser för målet till år 2020. Något som ytterligare bidrar till otydligheten är att vissa åtgärder som har tagits upp i stadens miljöprogram saknas i den nu föreslagna strategin. Exploateringskontoret förordar att den nya strategin görs heltäckande gällande stadens samlade arbete för att nå de mål som gäller fossilbränslefrihet.

Nedan följer exploateringskontorets synpunkter gällande målområdena hållbar energianvändning och miljöanpassade

transporter vilka är de områden där exploateringsnämnden har ett särskilt ansvar.

Hållbar energianvändning

Exploateringsnämnden ställer sedan flera år tillbaka särskilda energikrav i samband med markanvisningar av stadens mark. I strategin föreslås att staden ska bistå Fortum i arbetet med Öppen fjärrvärme genom att utreda möjligheterna till ytterligare anslutningar. Exploateringsnämnden avser att ta sig an detta uppdrag i samarbete med koncernledningen och Fortum värme. I stadens miljöprogram framkommer även att exploateringsnämnden även ska verka för att integrera energiproduktionsanläggningar baserade på solenergi i byggnaderna vid markanvisningar.

Exploateringskontoret vill vidare framhålla att kravställande på byggherrar vid markanvisning avseende byggnadens energiprestanda förutsätter att stadsbyggnadsnämnden parallellt arbetar med planutformning och byggnadernas formfaktor. Strategin bör därför även ge i stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att utveckla rutiner och en arbetsmodell för att jobba med just dessa aspekter i detaljplanerna.

Miljöeffektiva transporter

Exploateringsnämnden, tillsammans med trafiknämnden, föreslås ansvara för att ta fram en plan för användandet av fossilbränslefria arbetsmaskiner. Staden tillämpar sedan flera år tillbaka gemensamma miljökrav för entreprenadens genomförande tillsammans med Trafikverket, Göteborgs stad och Malmö stad. Dessa krav fungerar väl och utgör en bra grund för kravställande vid entreprenader. Exploateringskontoret vill påtala att det är viktigt att en introduktion av fossilbränslefria arbetsmaskiner bör ske succesivt för att inte stadens planerade utbyggnadstakt ska komma att påverkas.

I förslaget till strategi framkommer att staden inom processen för markupplåtelse kan ta med krav på att byggaktörerna ska använda fossilbränslefria arbetsmaskiner. Exploateringskontoret bedömer att det finns möjlighet att utveckla ett system som stöder en succesiv introduktion i framtagnandet av en handlingsplan för användandet av fossilbränslefria arbetsmaskiner.

Exploateringskontoret anser även att staden ska tillämpa samma kravställande i egna verksamheten och att eventuellt

kravställande vid markupplåtelse i så fall är en långsiktig åtgärd som genomförs när staden kommit längre med de egna arbetsmaskinerna och kravställandet på egna entreprenader.

I förslaget till strategi framkommer även att byggnaderna ska anpassas för hållbara mobilitetslösningar som ytterligare en åtgärd. I arbetet med miljöprofileringen av Norra Djurgårdsstaden har exploateringskontoret utvecklat olika verktyg för att minsta vägtransporternas miljöpåverkan. Ett av de verktyg som testats är ett mobilitetsindex som används av byggaktörerna för att bland annat planera fastigheten så att fossilbränslefria transportmedel gynnas.

Slut

Bilagor

Förslaget till strategi finns att läsa på

<http://insynsverige.se/stockholm-exploatering/dagordning?date=2016-09-22>